

Ševčenko (RU), Dieter Rooke (CH), Margarita Želve (LV) kaj Abdurachman Junusov (RU). La estraro de TEĴA alvokas redaktorojn, ĵurnalistojn, artikolantojn kaj aliajn interesiĝantojn (re)membrigi en TEĴA. Cetere, la membroj de TEĴA ĝuis en Lillo sian rajton je senpaga vizitado de la ŝtataj muzeoj. Halina Gorecka, KN 1684

UEA en Esperanto dum Unesko-Forumo

UEA intervenis en Esperanto dum Unesko-Forumo en Pekino! La 5a Internacia Forumo de NRO-j, partnero de Unesko, okazis en Pekino 27-28 julio 2015. UEA-n kaj TEJO-n reprezentis Ĝoja (Zhang Ping, Ĉinio) kaj Ĝojo (Hoan Tran), Vjetnamio.

La temo estis "Alproksimiĝo de kulturoj – Unu homaro malantaŭ la diverseco". Ĉirkaŭ 100 delegitoj el 30 landoj kaj 4 kontinentoj partoprenis.

Ĝoja laŭtleĝis alparolon nome de UEA, en Esperanto, dum Ĝojo projekciis fotojn el nia 100a UK, traktanta la saman temon, kaj alvokis la ĉeestantojn konsideri la eblon uzi la ekzistantan neŭtralan lingvon Esperanto en interesaj kontaktoj. La interpretistoj ricevis la tekstojn en la franca, angla kaj ĉina versioj, la laborlingvoj de la Forumo. Ĉiu delegito forte aprezis la uzon de tiu neatendita lingvo, la internacia, kaj petis informojn de niaj reprezentantoj post ilia interveno.

Gratulon al Ĝoja kaj Ĝojo, kiuj tre dankas la kontribuantojn, sendintajn fotojn, samkiel la helpantojn de la tekstotradukado. Stefano Keller, KN 54

Estraro de UEA pri Eksteraj rilatoj

Futbala matĉo: kiel veni?

Apogu nian Esperantan Selektilaron dum la oficiala matĉo "Zamenhof-Pokalo" kontraŭ la teamo de Okcidenta Saharo en la stadiono "Stadium Lille Métropole" en Villeneuve-d'Ascq! La matĉo okazos ĉi-vendrede ekde 17h30 sur la helpkampoj apud la ĉefstadiono. Alvenu iom pli frue. De la stacidomo Lille-Flandres iru per metroo laŭ la linio 1 ĝis la stacio "Pont de Bois". haltejo, la t.n. "Stadium". La veturo de la kongresejo ĝis la futbalejo daŭras 30-40 minutojn.

Grupa foto de partoprenintoj de la TEJO-kongreso 1961

Alvoko al ĉiuj kiuj partoprenis la TEJO-kongreson en Wokingham, Britio 1961. Bonvolu veni por grupa foto al Nivelo 8 (apud la kafejo) vendredon, 31 aŭg je 12h00. Angela Tellier, KN 979

Fervojfaka vizito

Mardon la 28an de julio matene la trafikajn regadcentrojn de stacio Lille-Flandres vizitis 35 kongresanoj. Tiun viziton proponis la franca sekcio de IFEF, Internacia Fervoja Esperanto-Federacio. Ĉar tiu laborejo estas gravega fervojista instalaĵo, la partoprenantoj antaŭ la vizito devis sendi kopion de sia nacia identigilo aŭ pasporto: tiel la fervojaj instancoj ricevis liston kun nomoj el 12 landoj, kio certe montris al ili la internaciecon de la grupo, kaj tiel samtempe reklamis pri la ekzisto kaj utileco de Esperanto!

Dum la unuhora vizito la kongresanoj-fervojistoj ricevis klarigojn de franca fervojisto pri tiu centro, kie tri deĵorantoj 365 tagojn jare tage kaj nokte kontrolas kaj regas la tutan trajntrafikon sur 300 km da grandrapidaj linioj inter Parizo kaj norda Francio, al la belga landlimo kaj al la Submanika tunelo.

Evidente la vizito plaĉis al ĉiuj partoprenantoj pro la afableco kaj kompetenteco de la klarigantaj fervojistoj, kaj eble ankaŭ pro tio, ke la tradukon faris franca fervojisto mem. Jean Ripoche, KN 778

Plia poŝtelefona aplikaĵo kun Esperanto!

"Speak and Learn" estas la nomo de projekto, kiu enhavas 20 lingvojn, inkluzive de Esperanto! La projekto estis subtenita de EU, kaj partneris en ĝi E@I, tial aperas ankaŭ Esperanto kiel elekta lingvo ene. La aplikaĵo ebligas lerni 380 bazajn frazojn, taŭgajn/ utilajn ĉefe por Erasmus-studentoj. Eblas libere elekti de kiu lingvo kiun oni lernu, el la 20 ekzistantaj. Do troveblas ankaŭ la lingvo de la nuna UK (la franca) kaj de la estonta UK (la slovaka), kaj kompreneble Esperanto. La aplikaĵo estas senpage elŝutebla por 3 operaciumaj platformoj (iOS, Android, Windows) ĉe la hejmpaĝo: www.speaklearn.eu

Junulara Programo de la UK

Bestoĝardeno, vizitado de bazaro, piknikumado kaj neforgeseblaj vesperoj – ĉu povas atendi vin eĉ pli? Jes ja, partoprenu vendrede en la salono *Lapenna* je la 12h15 la programon TEJO sin prezentas, kaj vendrede vespere ni kune festos la lastan nokton, venu! Se vi ne jam estas en la WhatsApp-grupo de la junularo, skribu al junularo@lille2015.fr; por ke ni povu aldoni vin, kaj vi povu sekvi la informojn pri la vesperaj programoj. Por pliaj klarigoj iru al la budo de TEJO, kiu troviĝas proksime al la Libroservo. Veronika Poór, KN 142

KONGRESA KURIERO DE LA 100-A UNIVERSALA KONGRESO DE ESPERANTO

Belfrido

Vendredo, 31 julio 2015

N-ro 5

Kongresanoj el Lillo pilgrimis al Bulonjo

Kvankam ekstere rekonstruita, la interno de la urba teatro de Bulonjo-ĉe-Marco certe aspektas nun, cent dek jarojn poste, kiel en la historia tago en 1905, kiam Zamenhof festparolis por la partoprenantoj de la Unua Internacia Kongreso de Esperanto. Ses aŭtobusplenoj da kongresanoj pilgrimis al la apudmara urbo por solene omaĝi al tiu unika evento.

Sur la teatra podio sidis la prezidanto de UEA, Mark Fettes, s-ro L.C. Zaleski-Zamenhof, nepo de Ludoviko Zamenhof, Xavier Dewidehem, prezidanto de LKK. Salutis s-ro Luc Tassart, respondeculo pri Internaciaj Rilatoj por la urbo Bulonjo, kaj la vicurbestrino, s-ino Odette Caerou.

Brian Moon laŭtleĝis la tutan prelegon de Ludoviko Zamenhof el la 5a de aŭgusto 1905. La daŭrigo emfazis la egalrajtecon de la bulonjaj kunvenintoj, kontraste al similaj tiamaj internaciaj renkontiĝoj, kie nur privilegiita minoritato havis la necesajn lingvajn kapablojn por komuniki. La esperantistoj rilatas inter si kiel fratoj kaj egaluloj, ne kiel landanoj superregaj kaj humiligataj. En malpli konata parto de la alparolo Zamenhof esprimis sin pri Johann Martin Schleyer,

la kreinto de Volapuko, pri kies laboremo Zamenhof esprimis dankon, eĉ se lia projekto jam montris sin maltaŭga por la bezonoj de arta lingvo. Li plie omaĝis al pioniroj, kiuj jam forpasis en la tiam 18-jara historio de la lingvo, inter ili Wilhelm Trompeter. La fino de la alparolo konsistis en rimforma preĝo al 'supera forto'.

Louis C. Zaleski-Zamenhof diris: "La vortoj de mia avo estas kortuŝaj por mi, precipe la parto pri francoj kaj angloj, rusoj kaj poloj. Mi ja estas franco kaj polo, sed super ĉio, mi estas homo kaj frato de aliaj homoj."

Jen resumo de la alparolo de Mark Fettes: Esperanto ja estas lingvo sen teritorio, oni ofte demandas: kie oni parolas tiun lingvon? Ĝi apartenas al neniu nacio, apartenas al neniu specifa loko. Esperanto estas la propraĵo de ĉiuj homoj, kiuj deziras ĝin uzi por komuniki. Li parolis pri la signifaj lokoj por nia komunumo. Inter tiuj Bulonjo – la lulilo de la lingvo. Ĝis tiu unua kongreso multaj ne aŭdis la parolatan lingvon, krom eble inter kelkaj samlandanoj. Bulonjo markas la transiron de Esperanto de ĉefe skriba lingvo al ĉefe parola lingvo. Lulilo ankaŭ pro la starigo de la Lingva Komitato, kiu poste fariĝis la Akademio de Esperanto. Lulilo de la internacia komunumo; ĝis

tiu jaro la parolantoj organizis sin en urbaj kluboj kaj landaj asocioj. La plej junaj kongresanoj en Bulonjo estis Edmond Privat kaj Hector Hodler. Hodler tri jarojn post tiu unua UK fondis Universalan Esperanto-Asociacion, sekve rekte Bulonjo estas ankaŭ la lulilo de UEA. Lulilo ankaŭ de la Esperanto-kulturo, kiu garantias ĝian vivipovon. Fine li dankis al la urbo pro la impona akcepto.

Post la solenaĵo la kelkcentthoma publiko kun abundaj flagoj kaj banderoloj promenas tra la urbocentro ĝis la stacidomo, kie Zamenhof kaj aliaj eltrajniĝis por la unua kongreso. Tie staras monumento pri tiu evento. Okazis ceremonio, en kiu oni malkovris novan ŝildon por memori pri la nuna vizito kaj metis florkronojn. Kunpromenis la Alta Protektanto de la Kongreso, s-ro Frédéric Cuvillier, eksministro, deputito kaj urbestro de Bulonjo-ĉe-Marco, kiu partoprenis la ceremonion kaj poste akceptis la kongresanojn en la urbodomo.

Stefan MacGill, KN 56
Vicprezidanto de UEA

uTalk-kurso

Danke al la kunlaboro de www.edukado.net lanĉiĝis Esperanto-kurso "uTalk", en kiu elire el 128 lingvoj eblas lerni Esperanton pere de saĝtelefonoj (iPhone) kaj tabulkomputiloj (tablet), kiuj uzas la servojn de AppStore. Honore al la kongreso la du pakajoj kun 14 temoj, uTalk SENPAGE elŝuteblas ĝis la 6a de aŭgusto. Vi povas ricevi helpon ĉe la KER-ekzamena ekspozicio aŭ de niaj sandviĉhomoj, kiuj helpas vin elŝuti la programon. Elŝutu, uzu kaj diskonigu.

Katalin Kováts, KN 1343

Teatraĵo Ursula hodiaŭ je la 11h15!

La furora teatraĵo Ursula havos eksterordinaran prezenton hodiaŭ je la 11h15 en la salono Lapenna, ne je la 11h15, kiel anoncote en la hieraŭa kuriero.

Kroma Renkontiĝo en la Libroservo

Por omaĝi al la verkado de Marjorie Boulton vendrede je la 17h30 Elizabeta Kehlet kaj Nicola Ruggiero prezentos fragmentojn el la „Rimleteroj” de nia plej elstara E-poetino.

Pola RetRadio en Esperanto raportas

Jam pli ol kvin programoj de la E-Redakcio el Varsovio (pola-retradio.org) prezentis al la vasta esperantista publiko sonscenojn el la Lilla UK. I.a. la elsendo el la 29.07.2015 enhavas raporton pri la inaŭgura solenaĵo en la teatro de Bulonjo-ĉe-Marco kun la porokaza parolado de Mark Fettes, la prezidanto de UEA dum la ceremonio omaĝe al la 1-a E-Kongreso tie en 1905.

Barbara Pietrzak, KN 59

Kunveno de Esperanta Jura Asocio

La pasintan 28an de julio en la salono *Cart*, kun ĉeesto de 25 gekongresanoj, okazis la jarkunveno de la asocio. Je la komenco oni disdonis la revuon *Jura Tribuno Internacia*, eldonatanjare. La prezidanto unue informis pri la forpaso de la eksa prezidanto de EJA Kep Enderby, kiu gvidis la asocion de 1996 ĝis 2002, kun entuziasmo kaj sindediĉo. Poste oni parolis pri la jaraj financoj kaj pri estonta agadplano. Oni elektis novan estraron laŭ la statuto, nome: prezidanton: s-ro Miguel Faria de Bastos el Portugalio; sekretarion: d-rino Rafaela Urueña el Hispanio, kaj membrojn: s-ro Hilary Chapman el Britio, s-ro Swietosław Fortuna el Pollando kaj s-ino Antoaneta Nikolaeva el Bulgario. La kunsido finiĝis per aplaŭdoj al la nova estraro kaj danksprimoj al la antaŭa. Sekvis prelego de Antoaneta Nikolaeva pri la reformoj en la bulgara kortuma sistemo.

Rafaela Urueña, KN 212

Furoraj katoj en la reto

Studo de Jessica Gall Myrick ĉe la Fakultato pri Multrimedoj de la Universitato de Indiano (Usono) konkludis, ke la plej rigardataj filmetoj en la reto temas pri... – katoj! Sep mil enketatoj sciigis, ke katofilmetoj replenis ilin per energio kaj forpuŝas negativajn sentojn. Tio povas soni ne tute novece, sed unuafoje oni pristudis la temon science kaj venis al la interesa konkludo, ke la temo "numero unu" de retaj filmetoj estas katoj.

Sub la titolo "Furoraj katoj en la reto" Francisco Veuthey, estrarano de la sola faka asocio pri besto, prezentis la temon kaj ilustris ĝin per sep tre variaj filmetoj: jen

rufa kato scipovas uzi klozeton, jen la heroo Tara el Kalifornio savas infaneton el la faŭko de Pitbull-hundo, jen kato laŭte protestas kiam forprenita el sia varmakva lavkuvo ktp. Ne mankis ĉapitro el la desegnita serio *Simon's Cat* (La Kato de Simono). La ĉeestantaro akompanis la surekranajn aventurojn per ridoj kaj aplaŭdoj.

Fortan aplaŭdon ricevis ankaŭ Marjorie Boulton, la fama poetino, konata ankaŭ pro sia granda amo al katoj, kiam ŝi surprizis la ĉeestantaron per subita enveno en la salonon.

Informojn pri Rondo "Kato" vi trovas sur p. 65 de la Jarlibro 2015. Kaj la filmeton, kiu fermis la kunsidon – pri la amikeco de la kato Fum kaj farma strigo Gebra el Katalunio vi trovos ĉe <https://www.youtube.com/watch?v=TNI3-Zbuy0s>

Francisco L. Veuthey, KN 950

Korekto pri Aŭtora duonhor

En la jaŭda numero de *Belfrido* aperis informo, ke en aŭtoraj duonhoraj Zlatko Tišljariĉ parolos vendrede je la 12h00. Ĝi efektive okazos je la 17h00, kiam li prezentos siajn du novajn librojn: *Ekzistado – kibernetika klarigo de la mondo* kaj *Nekutime pri mult-io*.

Videoraportoj pri la 100a UK

El Popola Ĉinio aperigis kelkajn videoraportojn pri la 100-a UK sur sia retejo, kaj pliaj sekvos. Vizitu: http://www.espero.com.cn/node_7184255.htm.

Arta vualdancado

Vendrede je la 17h00 sur la MAS-scenejo, halo *Michaux*, eblos spekti prezenton de la dancistino Martina Sachs-Bockelmann, KN 1493. Pliaj informoj haveblas ĉe masabo@hotmail.de

Aikido dum Kleriga Lundo

Kadre de la kleriga lundo unuafoje okazis seminario pri Aikido, organizita de la fondintoj de la iniciato AikidEo, kiu celas kunigi la fortojn de Aikido-praktikantoj kaj esperantistoj (<http://esperanto-aiki.de/o/eo>). Preskaŭ 80 samideanoj partoprenis. Mirejo Grosjean tre interese prelegis pri la historio de Aikido kaj ĝia rilato al Esperanto pere de Oomoto, kaj poste en gaja etoso la partoprenantoj per kunaj ekzercoj prezentitaj de Christoph Klawe havis la eblon mem esplori, ĉu la ki-forto, bazo de Aikido, vere ekzistas.

Christoph Klawe, KN 646

Kunsido de la franca ILEI-sekcio

Vendrede je la 15h00 okazos en la Junulargastejo Jara Membrokunveno de GEE. Je la 14h30 antaŭ la enirejo de la kongresejo estos ĉiĉerono, kiu gvidos la homojn.

Monique Arnaud, KN 116

Pri UK en Koreio kaj Slovakio

Korea Esperanto-Asocio (KEA) havis kunsidon kun dekoj da landaj reprezentantoj de UEA en la 29-a de julio en restoracio *Hermitage Gantois* por prezenti la UK-n en Seulo en 2017.

En la kunsido KEA klarigis la ĝisnunan preparadon de la Seula UK, kaj petis atenton de la kongreso. Precipe LKK de la Nitra UK akcentis kunlaboron kaj komunikadon inter la kongresontaj landoj.

Korea Esperanto-Asocio kaj Slovakia Esperanto-Asocio konsentis pri tio, ke la du landaj LKK-oj vikle kaj konstante komuniĝu por sukcesaj UK-oj.

Lee Jungkee, KN 574

Eŭropa Esperanto-Unio

Vendrede 31 jul 2015 je la 12h00 en la salono *Bakker* EEU prezentos siajn planojn en 2015-2016: Prilingva Eŭropa Konferenco en Nitra, Slovakio, kun partopreno de gravaj eŭropaj politikistoj, kiel membro de Eŭropa Komisiono; eŭropa prilingva portalo lingvo.info; disvastigo de la agado inter eŭropaj korusoj kanti la eŭropan himnon en Esperanto helpe de la nove eldonita disko kun la himno en Esperanto kaj melodioj de la eŭropaj naciaj himnoj; eldono de Libro pri la E-movado en EU; instigo al landaj asocioj kontakti ŝtatajn instancojn por proponi ke Esperanto fariĝu Kulturheredaĵo de ĉiu lando, kiel faris Pollando. Sekvos diskutoj kaj proponoj de la publiko.

Zlatko Tišljariĉ, KN 492

Niaj ĵurnalistoj kunsidis

Pli ol trideko da ĵurnalistoj, redaktoroj kaj interesiĝantoj pri TEĴA aŭskultis la agadraporton de la eliranta prezidanto Audrys Antanaitis, kiu oficis 6 jarojn. Dum la pridiskuto leviĝis proponoj pri seminarioj pri ĵurnalismo kaj diversaj aspektoj de artikolverkado, i.a. kadre de la UKoj. Aktuala estas ellaborado de konsilario por artikol-verkantoj. Tion kaj multon alian alfrontos la nova estraro sub la prezidanto Alfred Schubert el Germanio, fakulo pri ĵurnalistiko, funkciado de la gazetaro nacilingva kaj Esperanta. Lin asistos la vic-prezidanto Audrys Antanaitis, radioĵurnalista el Litovio. En la nova estraro krome membras Vytautas Šilas (LT), Dmitrij